

COLUMN

Niemand neemt het op tegen Russisch gasgeld in Nederland, behalve deurwaarder Miranda

Ana van Es

is columnist voor de Volkskrant.

28 augustus 2025

Bewaren

Delen

R

ussen voor de Nederlandse kust, dat betekent tegenwoordig meestal iets heimelijks. De schaduwvloot. Dreiging van sabotage. In Vlissingen weet zo'n beetje iedereen dat in de Westerschelde soms 'verdachte tankers' opduiken. Die worden in verband gebracht met Rusland. Lokale politici van links tot rechts stelden daar vragen over.

Maar het Zeeuwse provinciebestuur kan hier weinig tegen doen. Russen vallen niet onder hun bevoegdheid. Zoiets loopt via Den Haag. Dat de Russische schepen zich verbergen [achter de vlag van Malta](#), maakt het niet eenvoudiger. Malta geldt op zee als 'kwaliteitsvlag', daar mag je geen kwaad van denken, ook al is die gehesen door Moskou.

Ondertussen is het Russische staatsgasbedrijf Gazprom nog altijd in Nederland actief. Onder meer via het bedrijf Wintershall Noordzee, dat gasvelden voor de kust bij Den Helder exploiteert. Een kantoor van Wintershall ligt strategisch pal naast de marinebasis Den Helder.

Eigenaar van de helft van de aandelen van Wintershall? Gazprom. Het geld is voor de Russische overheid.

Wintershall Noordzee in Den Helder.

Hier is niets heimelijks aan. In Den Haag is Wintershall sinds het begin van de Oekraïne-oorlog een hoofdpijndossier. Gazprom wil de Nederlandse aandelen verkopen. De wens van de Tweede Kamer is al langer dat Gazprom vertrekt – al is er angst voor gastekorten. Maar in de praktijk komen we niet zo gemakkelijk van de Russen af.

Volgende plotwending. Zolang hier Russisch geld is, denken berooide Oekraïense bedrijven: in Nederland valt iets te halen.

En zo zitten vertegenwoordigers van Gazprom op een donderdagmiddag in een Haags rechtszaaltje, omringd door Zuidas-advocaten en Russisch sprekende tolken. President Poetin wordt vergeleken met 'koning Willem-Alexander die een contract tekent, niet ongebruikelijk in de olie- en gasindustrie'.

De andere partij in deze zaak? Oekraïne. Beter gezegd: het Oekraïense energiebedrijf Dtek, gedwarsboomd door de Russische invasie. Om verhaal te halen, legden de Oekraïeners beslag op Gazprom-gelden in Nederland, specifiek op de Wintershall-aandelen die Gazprom wil verkopen.

In een fascinerend juridisch steekspel is Dtek het zoveelste Oekraïense bedrijf dat probeert om in Nederland aanwezige Russische gasgelden te claimen. Een Oekraïense graanhandelaar en een grondbezitter uit Slavutych – de in 1986 gebouwde stad om personeel van de ontplofte Tsjernobyl-kerncentrale te huisvesten – klopten ook aan bij de Haagse rechtbank.

Juridisch is niet alles kansrijk. Sommige Oekraïense claims zijn door de Nederlandse rechter afgewezen. Maar de Oekraïense ondernemers houden vol. Zolang er sprake is van beslag en controverse, zal Rusland weinig verdienen aan de Wintershall-aandelen.

In de zijlijn van dit kort geding, één in een reeks rechtszaken, schemert door dat het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken misschien liever zou zien dat de Oekraïeners stoppen met procederen, want dan kunnen de Russen hun aandelen verkopen en Nederland verlaten.

De rechter, zo'n magistraat die alles heeft meegemaakt, onthaalt een door de Gazprom-advocaat opgestuurde bibliotheek aan juridische stukken met de mededeling: 'U heeft er een feest van gemaakt.'

De computerhack bij het Nederlandse Openbaar Ministerie eerder deze zomer komt de Russen goed van pas. Daarom kon het beslag op de Gazprom-gelden niet op de juiste wijze worden doorgestuurd naar Moskou. Een klein, maar cruciaal detail. Mogelijk is het beslag nu niet rechtsgeldig.

Bij Wintershall werken zo'n tweehonderd Nederlanders. Alles wijst erop dat zij binnenkort op straat staan. Omdat op elke roebel beslag kan worden gelegd, maken de Russen geen geld meer over. Het gasbedrijf lijkt 'ten dode opgeschreven', zegt de advocaat van Gazprom, die waarschuwt voor de 'energiezekerheid in Nederland'.

Dit verhaal heeft een held: deurwaarder Miranda uit Weert. Wie op verzoek van Oekraïense zakenlui beslag legt op Russisch geld, krijgt gedoe met Moskou. Gerenommeerde Nederlandse deurwaarders wagen zich niet in dit geopolitieke moeras. Miranda gaat als enige toch achter de Russen aan.

Een kantoorgenoot van Miranda laat aan de telefoon weten dat zij hier ‘niet veel over te vertellen’ heeft. Dat is logisch, want inmiddels dreigen de Russen met rechtszaken aan haar Limburgse adres.

Help ons door uw ervaring te delen: [Feedback geven](#)
